

Høringsuttalelse fra Rogaland fylkeskommune.

Det vises til Det Kgl. Landbruks- og Matdepartements skriv av 27.10.04 vedrørende "Høring på utkast til forskrift om midler til bygdeutvikling".

Vedlagt følger fylkesrådmannens saksforelegg til fylkesutvalget hvor forslag til høringsuttalelse fremgår under forslag til vedtak.

Fylkesutvalget vil behandle saken i møte den 14. desember d. å. og vedtaket vil umiddelbart bli ettersendt.

Høringsuttalelsen sendes som e-post på denne måten i henhold til departementets anmodning i nevnte brev av 27.10. 04.

Kopi av foreliggende e-post er tilstilet: Kommunenes Sentralforbund, Det Kgl. Kommunal- og Regionaldepartement, Fylkesmannens landbruksavd. i Rogaland og Innovasjon Norge avd. Rogaland foruten interne adressater i fylkeskommunen.

For fylkesrådmannen i Rogaland

Terje A. Øvrebø

SAKSUTREDNING:

Vedlegg:	Trykte vedlegg: Brev fra Det Kgl. Landbruks- og matdepartement av 27.10. 04 vedr. "Høring på utkast til forskrift om midler til bygdeutvikling."
	Utrykte vedlegg:
Saksforb.:	Høringsinstanser, AMU: Nei Andre: Nei
Oppfølging:	Utskrift til: Ansvarlig for oppfølging: Regionalutviklingsavdelingen/ Næringsseksjonen

---

FORSKRIFT OM MIDLER TIL BYGDEUTVIKLING. HØRING.

1. Bakgrunn:

Det Kgl. Landbruks- og Matdepartementet har ved brev av 27.10.04 sendt ut på høring utkast til ny forskrift om midler til bygdeutvikling. Det vises til brevet som følger vedlagt samt vedlagte utkast til forskrifter.

Departementet ber om å få sendt inn eventuelle merknader innen 6. desember 2004.

Forskriften er tenkt gjort gjeldende fra 01.01.2005.

Høringsfristen er i utgangspunktet kort i forhold til å få forelagt saken for folkevalgt behandling i tide. I tillegg ble brevet fra departementet mottatt sent og på et tidspunkt da vi sto midt i innspurten på utarbeidelsen av utkast til Regionalt Utviklingsprogram (RUP) for 2005. Fylkesrådmannen har følgelig i tråd med tidligere praksis lagt til grunn at foreliggende saksforelegg sendes departementet snarest og innen høringsfristen med meddelelse om at fylkesutvalgets vedtak i saken vil bli ettersendt så snart denne foreligger.

Bakgrunnen for forslaget til ny forskrift er at Det Kgl. Landbruks- og Matdepartement (LMD) har sett behovet for en mer samordnet og målrettet satsing innenfor landbruksrelatert næringsutvikling (Jfr. St.prp. nr. 66 (2003-2004) og St.prp. nr. 1 (2004-2005)). Ut fra dette har departementet igangsatt et utviklingsprosjekt med følgende sentrale elementer:

- Utarbeiding av en nasjonal strategi for landbrukstilknyttet næringsutvikling.
- Modernisering av BU (BygdeUtviklings)-ordningen og overføring av forvaltningsansvar til regionalt nivå.
- **Utarbeiding av regionale strategier for landbrukstilknyttet næringsutvikling.** (Vår uthevelse)

Den overordnede målsettingen med prosjektet er å oppnå økt lønnsomhet i den landbruksrelaterte næringsvirksomheten gjennom nyskaping og markedsorientering. (Vår uthevelse)

2. Problemstilling:

Den sentrale problemstilling som her tas opp til drøfting er: Hvordan forankre de regionale strategier for landbrukstilknyttet næringsutvikling (BU-satsingen) i forhold til fylkestinget som folkevalgt regionalt styringsorgan?

3. Saksopplysninger:

Departementet uttaler i sit brev av 27.10.04 blant annet følgende:

”Den nasjonale strategien vil representere overbygningen for LMDs midler til næringsutvikling inkl. verdiskapingsprogrammene, og skal bidra til en klarere styringsmodell for bruk av midler til landbruksrelatert næringsutvikling. Den nasjonale strategien vil på denne måten konkretisere ideene i Landbruk Pluss, og vil danne et viktig grunnlag for videre politikk- og virkemiddelutforming.

En viktig intensjon ved omleggingen av de fylkesvise BU-midlene er å ta bort en del beskrankninger og i større grad overlate til det regionale nivå å prioritere de gode prosjektene. *På bakgrunn av dette har Fylkesmannsembetene fått ansvaret for å koordinere utviklingen av regionale strategier for landbruksrelatert næringsutvikling. De regionale strategiene skal utarbeides gjennom samarbeid i det regionale partnerskap og strategiene skal legges til grunn ved forvaltningen av de fylkesvise BU-midlene.* (Vår uthevelse).

Ved utformingen av forslag til ny BU-forskrift har departementet lagt vekt på hensynet til forenkling og økt regionalt handlingsrom. Forskriften er derfor i størst mulig grad begrenset til å omfatte få tilskudd som regnes som enkeltvedtak, regler som gir mottakeren rettskrav eller trekker opp rettslige rammer for forvaltningens skjønnsutøvelse samt prosedyreregler som private kan påberope seg og som det medfører ugyldighetsvirkninger å bryte. Forslaget er for øvrig basert på de føringer som er gitt i St.prp.nr. 66 (2003-2004).

Departementet tar sikte på at øvrige føringer knyttet til forvaltningens saksbehandling og forvaltning av midler heretter vil bli gitt gjennom tildelingsbrev og/eller retningslinjer. Dette vil blant annet omfatte rammer og føringer som vil ligge i den nasjonale strategien for landbruksrelatert næringsutvikling som nå er under utarbeidelse.”

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)

Forslag til vedtak:

[::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓](#)

Rogaland fylkeskommune (RFK) avgir følgende høringsuttalelse:

Med henvisning til ovenfor gjengitte saksopplysninger fra departementets høringskriv kan RFK konstatere at det er ivaretatt eksplisitt hvordan nasjonale strategier fra regjeringen og stortingets side skal meddeles og virke styrende for bruk av BU-midler inn mot landbruksrelatert næringsutvikling.

RFK kan derimot ikke se at høringskrivet eller forslag til forskrift er like eksplisitt med hensyn til hvordan lokale regionalpolitiske føringer fra fylkestingets side skal vektlegges inn i prioriteringene av BU-midlenes anvendelse.

Intensjonene om at bruken av BU-midlene skal være forankret også i regionale strategier er imidlertid klart formulert i følgende setning fra departementets skriv: ”De regionale strategiene skal utarbeides gjennom samarbeid i det regionale partnerskap og strategiene skal legges til grunn ved forvaltningen av de fylkesvise BU-midlene”.

I tillegg har RFK merket seg følgende uttalelse fra departementet (som understreker betydningen av problemstillingen som reises i denne saken): ”Ved utforming av forslag til

ny BU-forskrift har departementet lagt vekt på hensynet til forenkling og *økt regionalt handlingsrom.*” (Vår uthevelse).

I utkast til forskrift om midler til bygdeutvikling er det ikke innarbeidet en formalisert og reell rolle for fylkestinget som regionalpolitisk aktør. Det er fylkesmannen som er tilskuddsforvalter eller enhetsfylket der hvor dette er innført.

RFK vil se det som naturlig at det med utgangspunkt i fylkeskommunens tiltenkte ledende rolle som regional utviklingsaktør i kraft av sin folkevalgte styring også burde ha en slik rolle hva gjaldt strategier for landbruksrelatert næringsutvikling og bygdeutvikling. Kort sagt burde disse bygdeutviklingsstrategiene ses i tilknytning til så vel fylkesplanen som fylkesplanens handlingsplan – det regionale utviklingsprogrammet (RUP).

Det regionale utviklingsprogrammet (RUP) utarbeides i dag i partnerskap med så vel Fylkesmannens landbruksavdeling som Innovasjon Norge lokalt. I tillegg pleier en partnerskap med også andre aktuelle instanser som for eksempel regionrådene, LO og NHO. På samme måte kunne bygdeutviklingssatsingen vært et element i fylkesplanen og en del av Det regionale utviklingsprogrammet. De landbruksrelaterte organisasjonene kunne da vært med i et partnerskap for utarbeiding av forslag til RUP for bygdeutvikling. Dette kunne også medført at bygdeutviklingssatsingen ble sett i en større og samlet sammenheng med øvrige satsinger for nærings- og samfunnsutvikling. Samtidig ville en få nytte godt av den styrke som ligger i å få forankret strategien i et regionalt folkevalgt organ – fylkestinget. Dette ville innebære at fylkestinget gjorde vedtak om mål, strategier og aktiviteter, regionale føringer, prioriteringskriterier og krav til søknader. Selve forvaltningen av midlene med referanse til de regionale føringer fylkestinget vedtok og de nasjonale føringer som måtte bli meddelt kunne da skje som nå (og som skissert i forslag til forskrift) av henholdsvis Fylkesmannens landbruksavdeling og Innovasjon Norge lokalt, dog med nødvendig partnerskapsamarbeid som for øvrig i RUP programmene.. De nevnte instanser måtte i ettertid da rapportere om bruken av midlene til fylkestinget til liks med rapporteringsrutiner for RUP for øvrig.

RFK vil ut fra dette tilrå at Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement utformer forskrift om bygdeutvikling slik at bygdeutviklingssatsingen blir forankret i Fylkesplanen og det regionale utviklingsprogrammet (RUP) i fylket. Dette vil sikre at bygdeutviklingssatsingen vil bli sett i en helhet og bli forankret også i forhold til regional folkevalgt styring.

::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

Liv Fredriksen
Fylkesrådmann

Terje Fatland
fylkesdirektør